

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperat. ve, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.— în străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: _____

□□□□□□□□

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Perspective economice. — Raportul Băncii Naționale a României. — Note la raportul Băncii Naționale. — Timbrarea cambilor. — Raportarea veniturilor proprietăților imobiliare. — *Cronica*: Erată. Bonurile pt. înzestrarea Armatei. Dl Ștefan Boer. La împrumutul pentru înzestrarea armatei. — *Bilanțuri*: „Porumbăceana”, s. p. a în Porumbacul de jos. „Economul”, s. a. în Cluj. „Scoreana” s. p. a., Scoreiu. „Fur-nica” s. a., Făgăraș. „Cârțișoreana” s. p. a., Streza-Cârțișoara.

Perspective economice.

S'a înrădăcinat la noi părerea, că am fi o țară bogată. Motivul acestei păreri, pare a fi faptul, că producem multe alimente, cari având totdeauna cerere se vând mai ușor, deși nu la preț remuneratoriu, iar noi trăim mai ieftin decât țările ce nu le au; apoi se mai știe, că mai avem păduri, unele minereuri și în sfârșit avem petrolul!

În același timp, în altă ordine de idei, se constată, că venitul național al țării, repartizat pe cap de locuitor, ne așează printre ultimele țări din Europa. Și nu ne grăbim să ne revizuim părerea amintită mai sus, pentru a ajunge la concluzii mai juste, ci atribuim aceste stări de lucruri lipsei de organizare, lipsei de capital și tembelismului, care ne caracterizează. Când întrebăm pe cineva cum îi merge, și-e dat să auzi răspunsul, bazat pe părerea de mai sus „ca la omul sărac în țară bogată!” Și continuăm a rămâne într-o atitudine

indiferentă, iar aici-colea înjurăm și cârtim. Toată lumea pare că ar fi de vină, numai individual nimeni dintre noi, nu are nimic de ași reproșa!

Țăranul nostru, care produce atâtea alimente: cereale, legume, fructe; crește animale și paseri, etc. în multe părți ale țării este subnutrit, pipernicit în ființa lui fizică; atăcat de boli sociale, lipsit de cele mai elementare noțiuni de igienă, cu o înfățișare de om umilit și năpăstuit. La safe avem o înspăimântătoare mortalitate infantilă, etc. Aceste sunt lucruri constatate, pe care la atâtea ocazii le repetă mașinal mulți dintre noi, — dar atât de puțini își pun întrebarea, oare cum se potrivește aceste stări, această realitate crudă, cu părerea despre bogăția noastră națională?

Țara noastră nu e bogată, dacă majoritatea cetățenilor ei sunt săraci! Câștigul mediu al unui locuitor din România este numai a 18-a parte din acela al unui american (U. S. A.), a 10-a parte din acela al unui francez ori german și a 3-a parte din venitul unui cetățean italian sau ungar.

Am constatat, că țăranul nu mai este acel consumator important, care era înainte de război; știm că el e nemulțit și se plânge contra sorții sale, — dar nu ne-am dat osteneala să găsim cauzele și dacă le-am descoperit, să le înlăturăm. Incapacitatea intelectualilor noștri de a sesiza anumite probleme actuale și de

a le găsi soluții, — nu turbură conștiința nimănui dintre noi, — ci fiecare își urmărește și cultivă interesele lui egoiste. Fără să-i pese de colectivitate!

Suntem fără agrară, dar nu am dat atenție suficientă intensificării producției, pentru a o ridica la nivelul altor țări. Dintr'o revistă germană, scoatem următoarele date comparative între România și Germania în ce privește randamentul agriculturii: În anul 1938 noi am produs la hectar 1020 Kgr. porumb, iar Germania 2730 Kgr. grâu am produs 1260 Kgr. Germania 2140 Kgr. orz 650 Kgr. Germania 2540 Kgr. ovăz 710 Kgr. Germania 2360 Kgr. și secară 1070 Kgr. iar Germania 2020 Kgr. la hectar. Cât de izbitoare e diferența randamentului: Germania e fără industrială, iar noi suntem una agrară! Importăm fără taxe vamale atâtea mașini agricole, scutim de impozite pe țărani și prin înseși susținerea mișcării cooperatiste, așa cum ea se prezintă, întreținem o mentalitate parazită între rurali, — fără să fi soluționat însă în fond problema crizei agrare stabilizate.

Agricultura nu are randament satisfăcător. Constatările mai noi arată, că avem la safe o suprapresiune demografică.

Di Dinopol, într'un studiu publicat în revista „Libertatea“, ajunge la concluzia, că „datorită densității prea mari a populației noastre agricole, oricât de intensivă ar fi agricultura noastră în viitor, ea nu va putea ocupa brațele disponibile și în consecință, nu va putea oferi populației noastre rurale un standard de viață acceptabil. De aceea industrializarea țării se impune. Industria, având nemărginite posibilități de dezvoltare, va putea singură face să trăiască o populație devenită prea deasă, spre a putea subsista numai din munca câmpului“.

Reîntorcându-ne la chestiunea bogățiilor naturale ale țării, pentru a atrage atenția cetitorilor asupra supraevaluării lor, amintim de ex. o părere a unui specialist (Al. Petrovici), care în numărul de anul nou al ziarului „Argus“, a dovedit că pădurile noastre nu au randamentul acelora din alte țări. De ex. pădurile din Prusia și Bavaria, au ajuns, prin cultură intensivă să dea 4.3—4.9 m³ ca producție medie pe an și hectar, — câtă vreme la noi ea nu face mai mult de 2.5 m³. Iar ce privește suprafața acoperită cu pă-

duri de asemenea suntem în greșală, crezând că această avuție e imensă. După Enders, procentul de pădure necesar unei țări, pentru a avea asigurat consumul intern de lemn, e de 25% din suprafața totală a țării. Noi avem cam 19%. Facem pe alocuri joc cu balegă uscată (Moldova și Basarabia) în loc de a gunoi cu el pământul. Finlanda are un procent de 73.5%, Austria 37.5%, și Jugoslavia de 30%. Întinderea forestieră s'a redus la noi la 0.32% pe cap de locuitor, ceea ce e mai puțin decât minimul admisibil de specialiștii mondiali.

Iar cu privire la petrol auzim în ultimii ani că producția scade mereu și unii specialiști au profețit chiar, că izvoarele noastre de petrol vor fi epuizate în 6—10 ani, dacă producția va fi continuată în ritmul ultimilor ani. Astfel vom încheia exploatarea acestei avuții mai curând, decum am dori și fără să fi știut frage folosul unei motorizări ieftine a diferitelor ramuri de producție, mai ales a ramurilor agricole. Lipsa acestui articol dela export va influența nefavorabil balanța comerțului exterior.

Exportul intens de animale, ce se va face sub durata războiului actual va influența nefavorabil și un alt ram de producție națională, acela al creșterii animalelor. Deja până la finea anului 1938, comparat cu cei doi ani premergători vedem o descreștere după cum arată statistica, — la boi și bivoli, iar la porci, oi, păseri de casă suntem staționari!

Iată deci perspectivele noastre economice. Povestea bogăției naturale a țării trebuie combătută, căci ea încurajează lenea. În locul ei trebuie să punem cultul muncii, căci numai prin muncă inteligentă se poate pune bază bunăstării generale, fără de care toate îndemnurile pentru încurajarea natalității rămân fraze, ori iluzii.

În toate școlile să se practice cultul muncii, inițiativele particulare trebuie sprijinite și încurajate, iar formarea de capital protejată. Să ne convingem că părerile lui Napoleon al III-lea, care ne îndemna să ne înstărim și cele ale președintelui Roosevelt, care spunea că acela e cel mai bun conducător de popor, care „ajută bunăstarea generală“, sunt înțelepciuni scoase din viața practică, căvora trebuie să le dăm toată atențiunea! Să admirăm prestigiul ce-l are în lume

Anglia bogată și ușurința cu care face față celor mai complicate și grele probleme, — și să tragem concluzia, că în locul invidiei, cu care avem obiceiul să încunjurăm pe cei favorizați de soartă, să punem sprijinul reciproc pentru a birui sărăcia și a ne ridica prin muncă inteligentă și stăruitoare, — la bunăstare, îmbrășișând toate ramurile de producție!

SPECTATOR.

Raportul Băncii Naționale a României.

În cursul anului 1939, economia internațională a fost influențată fie de pregătirile în vederea războiului, fie de consecințele războiului însuși. Ostilitățile din Spania au fost încheiate la începutul anului. În toamnă însă, războiul a cuprins alte teritorii, din ce în ce mai întinse. Strânsele legături dintre continentul nostru și celelalte continente, au făcut ca repercusiunile conflagrației din Europa să se întindă astăzi în întreaga lume, care, direct sau indirect, se resimte deci de aceste evenimente excepționale.

Statele beligerante au introdus, din primul moment, economia de războiu. Producția lor, repartitia acestei producții, distribuția mănii de lucru, regimul prețurilor și salariilor, finanțele publice au suferit modificări de o importanță deosebită, toate în vederea atingerii unui cât mai mare grad de rezistență economică. Orientarea unanimă a eforturilor economice spre un singur țel: apărarea Statului, o regăsim, păstrând proporțiile, și în țările rămase neutre.

Starea de războiu a adus și o modificare a curentelor de schimb internaționale. Blocada exercitată de Franța și Anglia împotriva Germaniei, precum și contra-blocada germană, au făcut imposibilă sau au îngreunat utilizarea anumitor căi de transport devenite tradiționale, și au mărit, într-o măsură necunoscută înainte, traficul pe alte căi, de importanță secundară altădată. Această nouă orientare și adaptare a curentelor de schimb a întâmpinat mari dificultăți de ordin tehnic, care se oglindesc în reducerea cantitativă a comerțului mondial.

În cele ce urmează vom indica aspectele caracteristice ale diverselor forme de activitate economică, astfel cum au evoluat în cursul anului 1939. Trebuie să amintim însă, cu acest prilej, lipsa unora din cele mai importante date economice, dat fiind că o serie de State au luat hotărârea, la începutul războiului, să suspende publicarea lor.

Indicele producției industriale din întreaga lume a fost în Iulie 1939 de 108,8 față de 105,9 în Decembrie 1938 (1928 = 100). Evoluția acestei producții a fost nefavorabilă până în luna Aprilie, când indicele respectiv ajunge la 103,5. Din Mai însă, începe redresarea și putem afirma, anticipând asupra publicării cifrelor corespunzătoare, că intensitatea producției se păstrează în general până la sfârșitul anului. Starea de războiu din ultimele luni și consecințele ei de pretutindeni au făcut ca anumite industrii să-și vadă producția împinsă până la ultimele limite superioare ale

capacității lor. În același timp însă, alte industrii suferă de pe urma restricțiilor impuse de starea excepțională creată de ostilități.

Astfel, industriile metalurgice și cele care lucrează pentru aprovizionările armatei au, datorită comenzilor Statului, o activitate sporită. Celelalte industrii însă și în special cele care fabrică bunuri de consum, își văd producția amenințată în primul rând de dificultățile de care se lovesc în aprovizionarea lor cu materii prime și în procurarea de mână de lucru.

Caracteristic pentru orientarea producției industriale este impulsul pe care acesta l-a dat exploatarea materiilor prime. Astfel, producția de oțel trece de la 7,4 milioane tone în Decembrie 1938, la 8,5 milioane tone în Iulie 1939, cea de cositor de la 9.400 tone în Decembrie 1938 la 23.800 tone în Septembrie 1939, iar transporturile mondiale de cauciuc se dublează în Octombrie 1939 față de Decembrie 1938.

Agricultura mondială a avut în 1939, din punctul de vedere al producției de grâu, un an foarte bun, recolta fiind cu 15% superioară mijlociei 1933 - 1937. Deoarece producția de grâu fusese și în 1938 excepțional de mare, stocurile disponibile au crescut într-o proporție îngrijorătoare, ajungând de la 9,3 milioane tone la 1 August 1938, la 18,7 milioane tone la aceeași dată din 1939.

În vremuri normale, o asemenea cantitate disponibilă ar fi cauzat cele mai grave perturbări pe piața internațională a grâului și ar fi făcut necesară o intervenție sporită a statelor exportatoare, pentru ajutarea producătorilor. Războiul a determinat însă, în toate țările pe de o parte, creșterea consumului, provocată de concentrările și mobilizările de trupe, iar pe de altă parte, strângerea unor cât mai mari rezerve proprii de grâu. În acest chip, s'a creat un curent favorabil pe piețele internaționale, ceea ce a avut ca rezultat o creștere a prețurilor și o plasare satisfăcătoare a disponibilităților.

Recolta de porumb a fost mai mică decât cea din anul precedent, din cauza condițiilor atmosferice, în general nefavorabile acestei culturi. O situație asemănătoare găsim și la celelalte cereale.

Piața materiilor prime a fost foarte activă în anul 1939, spre deosebire de anul anterior. Cele mai căutate materii prime au fost lăna, cauciucul, metalele, petrolul și cerealele. Indicii următori dau o imagine a evoluției prețurilor în cursul anului 1939:

Prețuri mondiale în aur (Iunie 1932 = 100)

	28 Dec. 1938	26 Iunie 1939	29 Dec. 1939
Cereale	84,1	81,0	103,0
Coloniale	101,2	112,2	101,7
Grăsimi și uleiuri	90,3	89,9	99,5
Textile	100,4	112,5	144,4
Metale	115,1	116,5	122,5
Indice gen. ponderat	93,5	94,7	115,9

În 1939, comerțul internațional nu a putut face progrese. La cunoscutele greutăți întâmpinate în anii din urmă, situația creată de războiu a adăugat altele în calea schimburilor de mărfuri dintre state. Astfel, diversele măsuri de blocadă maritimă au avut ca efect, în unele cazuri, oprirea completă a transporturilor. Tot din pricina războiului, o parte a materialului flotant

a fost imobilizată în porturi, iar o altă parte a fost scufundată. Pe uscat, transporturile de marfă întâmpină dificultăți din cauza insuficienței numărului de vagoane de cale ferată, precum și a priorității de care se bucură transporturile militare.

Greutățile pricinuite de războiu nu se mărginesc însă numai la condițiile de transport. Economia de războiu a țărilor beligerante, precum și restricțiunile puse în vigoare de multe din statele neutre, constituie tot atâtea piedeci pentru libera circulație a mărfurilor. Listele de mărfuri considerate drept contrabandă, necesitatea unor autorizații speciale pentru anumite exporturi, controlul obligatoriu al exportului, importului și transitului de mărfuri, instituit chiar în statele cu cea mai mare libertate economică în trecut, sunt elementele care au contribuit la o nouă micșorare a volumului comerțului mondial.

Nesiguranța politică a avut ca efect o nesiguranță pe piața monetară a capitalurilor. Intreprinderile au căutat să păstreze o lichiditate cât mai mare, volumul nouilor investiții a fost mai mic ca în alți ani, iar mișcările de capitaluri au luat caracterul unui exod către piețele mai puțin expuse. Ca urmare, rezervele de aur ale Statelor-Țune au trecut de la 14,5 miliarde dolari în Decembrie 1938, la 17,6 miliarde dolari în Decembrie 1939. În această creștere, 1 miliard dolari reprezintă trimiterile de aur de la începutul războiului actual. Trebuie să observăm însă, că o bună parte din aceste trimiteri constituie rezerve acumulate peste ocean de către beligeranți, în scopul plății comenzilor efectuate după ridicarea embargo-ului american.

Cu toate aceste considerabile mișcări de capitaluri, repercusiunile asupra țărilor în cauză nu au fost de natură să pericliteze situația monetei lor naționale. Până în Septembrie, singurele evenimente de semnalat au fost: prelungirea, în Iulie, a puterilor monetare deținute de președintele Roosevelt și reforma Băncii Angliei, de la 6 Ianuarie și 9 Februarie 1939. Prin această reformă, o parte din aurul Băncii a fost transferat la Fondul de Egalizare a Schimburilor și, ca urmare, circulația fiduciară a crescut în dauna celei reprezentative. Pe de altă parte, stocul de aur rămas la Banca Angliei a fost reevaluat la cursul de 148,5 sh. = 1 uncie, acest curs putând fi revizuit în fiecare săptămână.

Declararea războiului nu a întârziat însă să-și producă efectele asupra monetei engleze și să determine luarea de noi măsuri de apărare. Astfel, comerțul de aur a fost pus sub controlul statului, s'au introdus restricțiuni în schimburile cu străinătatea și s'a transferat la Fondul de Egalizare aproape întregul stoc de acoperire, în valoare de circa 280 milioane lire sterline. Cu începere de la 7 Septembrie așa dar, lira sterlină a devenit o monedă fiduciară.

În Franța, economia de războiu este de asemeni caracterizată prin măsuri similare, luate în scopul de a împiedeca exportul de capitaluri și a înlesni întoarcerea în patrie a acestora.

Prin acordurile de la 17 Noembrie și 4 Decembrie 1939, paralelismul acțiunii economice și financiare anglo-franceze s'a transformat într-o strânsă colaborare. Ultimul acord stabilește, pentru durata ostilităților, o paritate fixă între lira sterlină și francul francez și dă Franței posibilitatea să cumpere mărfuri din Imperiul Britanic și invers, fără obligațiunea de a plăti în aur. Alte măsuri împiedică o eventuală concurență între semnatarii acordului, pe celelalte piețe străine.

Aceeași necesitate de a asigura o unitate de conducere în politica monetară și a capitalurilor și de a înlesni și pe calea aceasta un cât mai mare sprijin inițiativelor militare, stă la baza reformei Băncii Reichului, de la 15 Iunie 1939. Cu începere de la această dată, Banca de Emisiune a Germaniei a fost pusă sub autoritatea directă a Cancelarului Reichului.

În același timp, trebuie să mai menționăm că o serie de state, cari își orientau în trecut moneda lor națională după lira sterlină, s'au detașat, între timp, de aceasta și au căutat o apropiere de dolar. Faptul că multe țări au adoptat în ultimul timp, împreună cu Anglia și Franța, regimul de control al schimburilor, trebuie interpretat de asemeni ca o măsură de apărare a sistemelor monetare respective.

Taxa scontului a încetat de a mai fi utilizată în această direcție, în măsura în care a fost utilizată în cursul războiului mondial. Variațiunile ei au fost în aproape toate țările, de minimă importanță și au sfârșit prin a o aduce din nou la nivelul din timp de pace.

În concluzie, moneda și piețele ei sunt dominate, ca și celelalte piețe, de consecințele directe sau indirecte ale războiului. Aceste consecințe nu sunt simțite numai de statele beligerante, ci și de cele care s'au hotărât să rămână neutre. Războiul, sau amenințarea lui, fac ca pretutindeni activitatea economică să se îndrepte către un singur țel, acela al apărării naționale.

Evenimentele politice internaționale din cursul anului 1939 au avut repercusiuni adânci asupra economiei românești.

Politica economică a guvernelor române a fost dominată de grija apărării naționale, griji devenită precumpănitoare odată cu izbucnirea războiului. Dezorganizarea piețelor mondiale, scumpirea transporturilor maritime, precum și lipsa lor de siguranță, greutatea aprovizionării cu materii prime și imputinarea mâinei de lucru, iată atâtea probleme cărora suntem nevoiți să le facem față.

De toate acestea vom trebui să ținem seamă pentru o mai justă înțelegere a evoluției situației noastre economice, examinată sub diversele ei aspecte.

Recolta din anul 1939 poate fi considerată ca satisfăcătoare.

După datele provizorii de care dispune până acum Ministerul Agriculturii și Domeniilor, rezultatele obținute se prezintă astfel.

	Suprafețe însămânțate (hectare)	P r o d u c Ț i a	
		totală	la ha (în chintale)
Grâu	4.063.805	44.886.100	11,05
Porumb	4.924.762	58.785.060	11,94
Secară	447.336	4.745.300	10,61
Orz	1.095.990	10.055.800	9,18
Ovăz	577.606	4.759.000	8,24

Comparând cifrele de mai sus cu cele din anul precedent, rezultă că, pentru grâu și secară, producția agricolă în 1939 a fost inferioară celei din 1938. În schimb, față de media anilor 1933-1937, producția agricolă din 1939 înregistrează creșteri pentru grâu, porumb și secară.

Din punct de vedere calitativ, recolta din 1939 este inferioară celei din anul precedent. Păioasele, în special grâul și secara, au suferit pagube din cauza

condițiilor atmosferice neprielnice care au precedat și urmat secerișul, pagube care s'au tradus atât printr'o scădere a randamentului la hectar, cât și printr'o micșorare a greutatei specifice. În ceea ce privește porumbul, acesta conține un grad ridicat de umiditate, din cauza ploilor dese care au căzut în epoca culesului.

Problema valorificării producției românești de grâu a continuat să preocupe cercurile noastre diriguitoare și în cursul anului 1939. În adevăr, din cauza continuei scăderi a prețurilor mondiale, prețul grâului în România a fost, în prima jumătate a acestui an, mai mic decât în 1938. Cum această tendință amenința să dăinuiască, acțiunea pentru valorificarea grâului a fost bazată pe aceleași principii ca și în trecut. Institutul Național al Cooperației a fost însărcinat să cumpere cantități mari de grâu, pe care apoi le-a vândut pentru export. S'a fixat, de asemenea un preț remunerator minimal și s'au acordat exportatorilor de grâu avantaje valutare, precum și prime, care au scăzut treptat, către sfârșitul anului.

Tendința de micșorare a prețului grâului pe piețele mondiale a fost însă stăvilă în a doua jumătate a anului 1939, ca o urmare a izbucnirii războiului, care a făcut să crească cererea în proporții însemnate, față de o ofertă care se rezerva. Urcările de prețuri înregistrate către sfârșitul acestei perioade au fost generale și în asemenea condițiuni era evident că prima acordată exportatorilor de grâu devenea inutilă, deoarece, grație împrejurărilor, diferența dintre prețul grâului din România și cel mondial era pe cale să se reducă mult, permițând exportatorilor români să obțină un preț remunerator fără ajutorul primei economice, care devenea fără obiect și care a și dispărut dela 30 Septembrie 1939.

Exportul de cereale și derivate al României în a doua jumătate a anului 1939 s'a menținut la nivelul înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Pentru o mai justă apreciere a acestui fapt, trebuie însă menționat că exportul de cereale furajere (orz și ovăz) a fost interzis în ultimele luni ale anului 1939, deși recolta lor fusese superioară celei din anul precedent și aceasta ca o măsură de prudență, justificată de creșterea anormală a consumului intern din acest an, precum și de nesiguranța recoltei din anul viitor.

Printre măsurile având un caracter general, luate în cursul anului, trebuie să menționăm legea mobilizării agricole.

Această lege, datorată în mare parte situației create prin concentrarea muncitorilor și rechiziționarea unei părți din inventarul agricol, are ca scop organizarea producției agricole, evitându-se pe viitor improvizațiile la care pot da naștere situațiile excepționale.

Deși, în primele 8 luni ale anului, producția industrială a țării a înregistrat un spor față de aceeași perioadă din 1938, în ultimele 4 luni, sub influența evenimentelor externe, ea a scăzut sub nivelul din anul precedent, ceea ce a avut ca rezultat, pentru ansamblul anului, o menținere a indicelui la același nivel.

În linii generale, activitatea industriei noastre a fost influențată în mod favorabil de comenzile masive făcute de stat. Repercusiunile acestui element se pot ușor distinge în sporul înregistrat în industria metalurgică, de către producția de fier și oțel laminat (+10% față de 1938), în industria pielăriei, de către producția de piele tăbăcită și încălțăminte (+18%), în industria cimentului și în industria alimentară.

În schimb, aprovizionarea cu materii prime a constituit, din cauza restricțiilor impuse de țările exportatoare, a necesităților mărite ale altor țări și a greutăților transporturilor, o piedecă însemnată, care a frânat tendința de dezvoltare a activității noastre industriale, împiedecând-o să atingă nivelul pe care eram în drept să-l așteptăm.

Alte industrii de prelucrare (industria lemnului de exemplu) au avut de suferit de pe urma împușinării brațelor de muncă.

Conștient de însemnătatea acestor chestiuni, guvernul a căutat să le soluționeze printr'o serie de măsuri (convenții comerciale recent încheiate, care prevăd livrarea de materii prime indispensabile, ca bumbac, lână, fier, ș. a.; lăsarea la dispoziția unor industrii a lucrătorilor necesari, etc.).

În sectorul industriilor extractive, producția de țifei pe anul 1939 se menține cam la același nivel cu cea din anul precedent (6.250 mii tone în 1939, față de 6.610 mii tone în 1938), activitatea de foraj fiind însă inferioară celei din 1938. Consumul intern de produse petrolifere a sporit în 1939 cu 4,5% față de anul precedent și cu 18,3% față de 1935, (1.750 mii tone în 1939, față de 1.674 mii tone în 1938 și 1.480 mii tone în 1935). Sporul cel mai însemnat este înregistrat la benzină, ceea ce dovedește în mod evident rezultatele îmbucurătoare ale politicii de îmbunătățire a drumurilor.

Ca o urmare a acestor constatări (menținerea aproape la același nivel față de anul 1938 a producției de țifei și mărirea consumului intern) este natural ca exportul nostru de produse petrolifere în anul 1939 să înregistreze o ușoară scădere, cu atât mai mult dacă ținem seama și de greutățile întâmpinate de transporturi în ultimele luni ale acestui an.

O altă ramură a industriei extractive, pe care trebuie să o menționăm, este exploatarea terenurilor aurifere, care a dat rezultate foarte mulțumitoare. Măsurile bine chibzuite luate de autoritățile competente încă din anii precedenți (constituirea Băncii Întreprinderilor Aurifere și Miniere, modificarea regimului primelor acordate producătorilor de aur, etc.), au constituit un îmbold ale cărui roade le vedem acum.

Schimburile comerciale cu străinătatea, deși au avut ca rezultat în primele 4 luni ale anului un sold negativ, au înregistrat în lunile următoare progrese sensibile care au permis, la sfârșitul anului, realizarea unui sold activ de 3.919 milioane Lei.

În linii generale, desfășurarea comerțului exterior românesc în anul 1939 poate fi socotită deci satisfăcătoare, ținând seama în special și de faptul că schimburile comerciale internaționale au întâmpinat în cursul acestui an, dificultățile impuse de o conjunctură politică externă de o extremă gravitate.

Prima perioadă a anului 1939 (Ianuarie-Aprilie), cu rezultate deficitare pentru balanța noastră comercială, este caracterizată, comparativ cu aceeași epocă a anului 1938, printr'o sporire mai sensibilă a importurilor (8.389 milioane Lei, în 1939, față de 6.566 milioane Lei, în 1938), decât a exporturilor, (7.719 milioane Lei, în 1939, față de 6.418 milioane Lei, în 1938). În lunile următoare însă, exporturile sporind, deficitul primelor 4 luni nu numai că a fost acoperit, dar chiar s'a putut obține pentru întregul an un sold excedentar.

Din datele de mai jos, se va putea urmări evoluția comerțului nostru exterior în anul 1939, comparativ cu anul 1938.

	IMPORT		EXPORT		SOLD
	Tone	1.000 Lei	Tone	1.000 Lei	1.000 Lei
1939	739.039	22.890.474	7.564.146	26.809.349	+ 3.918.875
1938	820.602	18.767.830	7.409.084	21.532.580	+ 2.764.750
Diferență 1939 față de 1938	- 81.563	+ 4.122.644	+ 155.062	+ 5.276.769	+ 1.154.125

Rezultă că în anul expirat, importurile s'au ridicat la 22.890 milioane Lei, iar exporturile la 26.809 milioane Lei.

Importul depășește în valoare cifrele obținute în 1938 cu 4.123 mil. Lei, deși cantitativ este inferior cu 81.563 tone, încât sensibilă creștere a valorilor la import apare și mai caracteristică, fiind rezultatul direct al încordării manifestate pe planul politic internațional și care a adus după sine o apreciazabilă urcare a prețurilor de cost.

Din cercetarea structurii importurilor pe anul 1939, se constată că produsele fabricate au continuat să ocupe primul loc. În cursul acestui an, ele au cuprins în special fabricate de fier, cerute de procesul de industrializare și înzestrare a țării. Și la acest capitol se poate observa că deși, cantitativ, importul de produse fabricate s'a menținut în jurul nivelului înregistrat în anul 1938 (229.226 tone în 1939, față de 220.103 tone în 1938), ca valoare însă, este mult superior (18.834 milioane Lei în 1939, față de 13.970 în 1938).

În schimb, importurile de materii prime și semi-fabricate sunt, atât cantitativ, cât și în valoare inferioare celor din anul 1938.

În anul 1939, exportul a atins 26.809 milioane Lei, depășind cu 5.277 milioane Lei valoarea înregistrată în anul 1938. Ca și în trecut, exporturile de cereale și produse petrolifere dețin locul de frunte. Vânzările de cereale în străinătate, superioare cu 589.000 tone celor din anul anterior au găsit și o mai bună valorificare pe piețele externe. Astfel, în cursul anului expirat, exportul de cereale se cifrează la 7.210 milioane Lei, depășind cu 1.952 milioane Lei, cifra anului 1938. Față de acest an, exportul de produse petrolifere a fost cantitativ inferior cu 318.000 tone. Beneficiind însă de aceeași conjunctură favorabilă de prețuri, produsele s'au putut plasa, în anul precedent în condițiuni cu mult mai avantajoase, exportul acestor produse soldându-se față de anul anterior, cu un excedent de 1.913 milioane Lei.

(Va urma).

Note la raportul Băncii Naționale.

La 18 Februarie s'a ținut adunarea generală ordinară a Băncii Naționale a României. Cu această ocazie, BNR a publicat raportul ei obișnuit către adunarea generală, în care face o amplă dare de seamă asupra situației economice a țării.

În anul trecut, cu toate că situația a fost destul de grea, totuși BNR nu a fost pusă în fața unor situații prea dificile. Trecem peste aprecierile asupra vieții economice a țării și care ocupă cea mai mare parte a raportului, pentru a ne opri puțin asupra

problemelor pe care BNR a avut să le rezolve în anul trecut.

Am spus că nu s'a aflat în fața unor dificultăți excepționale, pentru că cu toată starea de războiu din occident și concentrările masive dela noi, viața economică a fost destul de calmă. BNR în anul trecut, a trebuit să caute soluții pentru:

a) ajutorarea băncilor lovite de cele două „panici” din Martie și Septembrie;

b) Continuarea politicii de largire a creditului începută în 1938;

c) ajutorarea populației rurale cu creditele de care a lipsit-o legea conversiunii;

d) apărarea monetei naționale.

În Martie și Septembrie băncile au avut de suportat un serios „run” al deponenților, care însă au fost satisfăcuți imediat de bănci din disponibilitățile proprii. Nu a fost nevoie de o intervenție activă a BNR în aceste împrejurări. Sprijinul ei a fost însă simțit nu atât printr'un ajutor momentan, ci prin faptul că BNR a dus dela începutul anului o politică de credite foarte largă, care a permis băncilor să-și asigure o lichiditate superioară. Această politică presupune o viziune clară a lucrurilor și s'a dovedit deosebit de rodnică.

La sfârșitul anului 1938, portofoliul comercial al BNR era de 11.526 mil. Lei, iar la 31 Decembrie 1939 a ajuns la 18.882 mil., ceea ce reprezintă o urcare de 64%. Nu se va putea insista suficient asupra importanței ce o are o politică de credit mai largă a BNR. Cu toate că avem în țară 2—3 bănci mari, totuși singurul izvor de credit rămâne BNR. E o situație puțin anormală și cu oare care pericole în sine, dar aceasta e situația, mai ales azi. Și cum noi avem încă foarte mare trebuință de credit cât mai mult în special pentru industrializarea țării (o industrializare normală și utilă, nu una exagerată) politica BNR este deosebit de folositoare. În fapt, la majorarea portofoliului de scont a participat cu 26% agricultura, cu 14% comerțul și cu 60% industria.

Pe lângă acest sprijin dat vieții economice, Institutul de Emisiune a dus o politică de ajutorare a populației rurale pe de-o parte prin ajutorarea operei de valorificare a grâului, întreprinsă în perioada de scădere a prețului lui, deci primăvara acestui an de către Institutul Național al Cooperației și pe de altă parte prin creditul de un miliard Lei cu dobândă de 2% pus la dispoziția cooperației sătești. Raportul spune în sensul sprijinirii acestei politici că: „Banca Națională nu a încetat eforturile sale în vederea consolidării și dezvoltării cooperației, care, în concepția sa, trebuie să constituie fundamentul operei de ridicare a celei mai numeroase clase sociale”.

Una dintre cele mai dificile probleme pe care le-a avut de rezolvat BNR a fost aceea a apărării monetei naționale.

Nu se poate spune încă precis rezultatul acestei încercări. Cifrele publicate arată o acoperire suficientă a angajamentelor BNR cu aur, care au crescut față de anul trecut la 18.190 milioane în 31/XII 1939. Pentru a face față noilor împrejurări Institutul de Emisiune a fost silit să procedeze la modificarea statutelor în ce privește cota de devize în acoperire, lăsându-se Consiliului general facultatea de a o adopta împrejurărilor grele prin care trecem.

Modificarea cursului Mărcii germane în funcție de urcările de prețuri produse în țară, înseamnă că lupta BNR pentru apărarea Leului este foarte grea.

Anul în care ne aflăm, va pune în acest sens, noi probleme și dificultăți, pe care sperăm că BNR va ști cum să le rezolve, cu atât mai mult cu cât politica dusă în ultimul an s'a arătat ca fiind cea bună.

Totuși: „sforțările depuse de Banca Națională spre a înzestra țara cu o organizație de credit, care să corespundă covârșitorului ei rol ce trebuie să îndeplinească în economia modernă, nu au ajuns încă la capătul lor“.

BNR e hotărâtă să stăruască pe această cale și în acest sens ne permitem a reaminti că situația băncilor din Ardeal și Banat, în special a celor mici, e tot nerezolvată și că cea mai simplă soluție și mai bună în același timp, ar fi să li se aplice și lor același regim ca și cooperativelor, bucurându-se din partea BNR de aceleași avantajii.

Dr. N. N. PETRA.

Timbrarea cambiiilor.

În Monitorul Oficial Nr. 31 din 7 Februarie 1940 a apărut un decret lege pentru modificarea art. 28 din Legea Timbrului. Textul modificator este următorul:

„Art. I. — Art. 28, alin. 2 din Legea Timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice se modifică după cum urmează:

Art. 28, alin. 2. Se exceptează timbrele mobile, care se aplică pe cambii și bilete la ordin, ce se vor anula prin locul și data emisiunii. Locul unde vor trebui aplicate timbrele pe cambii și bilete la ordin, se va fixa prin instrucțiuni“.

Aceste instrucțiuni pentru aplicarea decretului lege de mai sus, au apărut în același Monitor cu legea și au următorul text:

„Timbrele mobile ce se aplică pe cambii și bilete de ordin, în completarea timbrului încrustat, vor fi lipite în partea de sus, stânga, a blanchetului peste locul unde se află imprimate cuvintele „ în 19“ fără însă a se acoperi locul rezervat scadenței. Timbrele pot fi aplicate orizontal sau vertical, însă în acest din urmă caz, partea superioară se va îndoi astfel ca să fie lipită pe verso.

„Dacă spațiul indicat mai sus nu este suficient, restul de timbre mobile se va lipi în partea din

stânga mijloc, a blanchetului, între timbrul imprimat și cel încrustat.

„Timbrele mobile vor fi anulate prin scrierea datei și locului de emisiune peste aceste timbre. Se înțelege de la sine că atunci când se aplică un singur timbru, acesta este bine anulat prin scrierea primului cuvânt, adică numai a locului de emisiune. Când se aplică timbre în ambele locuri indicate mai sus, locul și data emisiunii vor fi scrise de două ori, în scopul anulării timbrelor în ambele locuri.

„Întru cât completarea cambiiilor și biletelor la ordin poate fi făcută și ulterior emiterii, nu constituie o contravenție la Legea timbrului, neanularea acestor timbre înainte de scadență.

„Se amintește că timbrul mobil general, nu poate fi întrebuițat decât până la valoare de Lei 100— direct sau în completare“.

Vă recomandăm să Vă conformați dispozițiilor de mai sus în ce privește aplicarea și anularea timbrelor de pe cambii, deoarece neaplicarea lor pe lângă că constituie o contravenție la Legea Timbrului, mai dă naștere și la un motiv, ca Banca Națională să nu primească în reescont cambii, care n'ar îndeplini aceste condițiuni.

Reportarea veniturilor proprietaților imobiliare.

În Monitorul Oficial Nr. 29 din 5 crt., pag. 470 s'a publicat următorul

DECRET-LEGE

pentru reportarea veniturilor proprietăților agricole urbane și rurale, stabilite prin recensământul perioadei cincinale 1933-1937 și pe exercițiul financiar 1940/1941.

„Art. I. Prin derogarea dela dispozițiunile art. 4, 73, punctul 1 și 84 din legea contribuțiilor directe, veniturile proprietăților agricole urbane și rurale stabilite prin recensământ pentru perioada cincinală 1933-1937, cum și cele stabilite ulterior înăuntrul acestei perioade, de către instanțele anuale sau organele fiscalului și rămase definitive, se reportează pe anul financiar 1940/1941, cu modificările legale aduse până la 31 Martie 1939.

Reportarea acestor venituri se va face de către serviciile de constatare și prin organele prevăzute la art. 90 din legea contribuțiilor directe.

Rămân în vigoare dispozițiunile generale ale legii contribuțiilor directe, privind scaderile pentru sarcini familiare veniturile mici și datorii ipotecare.

Art. II. Până la organizarea percepției acestor venituri, prin casierii comunale, încasările vor continua a se face prin percepții de circumscripții și de agenții fiscali, sub controlul și răspunderea directă a organelor administrative, prevăzute de art. 184 din legea administrativă.

Perceptorii de circumscripții și agenții fiscali vor rămâne răspunzători de împlinirea debitelor ce li s'au dat spre executare, potrivit dispozițiilor legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice.

Toate încasările se vor vărsa, pe măsura efectuării lor direct comunelor și Ținuturilor, în proporția și condițiile stabilite de art. 163 și 184 din legea administrativă“.

CRONICA.

ERATĂ. În comunicarea: „Formalitățile privitoare la publicarea bilanțului“ etc. din Nr. 6, pag. 50, punctul 6, alin 4, s'a strecurat o greșală de tipar regretabilă. Anume s'a cules greșit că bilanțul și contul profit și pierdere se vor înainta Băncii Naționale a României și Consiliului Superior Bancar, în termen de cel mult 5 zile dela data adunării generale. — Ori corect și în conformitate cu art. 30 L. B. acestea se vor înainta cu cel mult 45 zile dela data adunării generale.

*

Bonurile pentru Inzestrarea Armatei. După datele statistice ce s'au comunicat de către forurile competente, subscripțiunea pentru aceste bonuri a atins la 10 crt. cifra impunătoare de Lei 10.252.321.000.

Suma aceasta e dovada cea mai eclatantă pentru spiritul de jertfă ce a cuprins întreaga națiune. Cu toții,

mici și mari, suntem convingși de importanța istorică a zilelor prin care trecem, și nimeni nu a cruțat când a fost vorba, ca pe lângă alte prestații personale și materiale să contribuie și cu bani la marea operă de salvare a patriei.

Mai mult decât cuvântări de pe tribune, au dovedit lumii contribuțiunile masive de bani, că posedăm nu numai puterea fizică, dar și cea financiară pentru a impune voința noastră la granițele noastre. Respectul națiunilor străine va ieși și mai mult în evidență în urma acestei manifestațiuni puternice de voință de care poporul român a dat dovadă.

*

Dr Ștefan Boer, directorul general al societății de asigurări generale *Prima Ardeleană* din Cluj și directorul vânzărilor regale din România, a fost numit de către Ministerul Educației Naționale, pe o perioadă de 5 ani, membru în Consiliul de administrație al Academiei de Inalte Studii Industriale și Comerciale din Cluj.

Inregistrăm cu multă bucurie numirea d-lui Ștefan Boer și suntem convingși că alegerea a fost cât se poate de nimerită.

*

La împrumutul pentru înzestrarea armatei Prima Ardeleană, S. A. de asigurări generale din Cluj a subscris considerabila sumă de Lei 11 milioane. Încă odată, instituția aceasta de asigurare a Românilor ardeleni, a dat deplină dovadă de dragoste și devotament nefămurit pentru interesul suprem național. Asigurații au fericita ocaziune să constate din nou, că banul lor este bine chivernisit și soliditatea întreprinderii întrece toate așteptările.

Prima Ardeleană, grație unei conduceri chibzuite, s'a ridicat între societățile fruntașe, unde ocupă locul de cinste, din plin meritat.

„PORUMBĂCEANA“

CASSĂ DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN PORUMBACUL DE JOS.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai cassei de economii, „PORUMBĂCEANA“, societate pe acții, conform §-ului 16 din statute se invită la

a **XXXIX**-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Porumbacul de jos, la 21 Martie 1940, orele 15, în localul băncii.

O B I E C T E L E :

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de censored;
3. Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe 1939 și darea absolutului pentru Consiliul de administrație și censored;
4. Deciziune asupra împărțirii profitului curat;
5. Alegerea alor 4 membri în Consiliul de administrație, pe 6 ani;
6. Eventuale propuneri în conformitate cu statutele.

Porumbacul de jos, la 15 Februarie 1940.

Consiliul de administrație.

»PORUMBĂCEANA«, casă de economii, societate pe acții în Porumbacul de jos.

Activ.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1939.		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cassa :				Capital social	1.500.000'—
Numerar efectiv	1.246'—			Fond de rezervă	109.688'—
Disponibil la bănci: în țară	1.646'—	2.892'—		Fond de rezervă legală	7.687'—
Titluri românești :				Fond pentru acoperirea pierderilor din conversiune	20.146'—
a) Cotate la bursă v. n. 2.000	20.000'—			Fond de clădire	50.000'—
b) Necotate la bursă	23.500'—	43.500'—		Fond de binefaceri	20.000'—
Debitori benef. de legea dat. agr. 7. IV. 1934 (cota rămasă) :				Fondul „D. Mandeal“	23.000'—
a) Cambii cu gir	3.041.713'—	3.041.713'—		Depuneri spre fructificare (conv.) pe termen de 5 ani	1.339.189'—
Mobilier		18.500'—		Diverși	6.000'—
				Dividendă neridicată	27.020'—
				Profit și Pierdere	3.875'—
		3.106.605'—			3.106.605'—

Conturi de ordine

		Lei	b.			Lei	b.
Cauțiuni statutare	110.000'—			Deponenți de cauțiuni statutare	110.000'—		
Efecte reescontate în conv.	200.000'—			Angajamente de reescont și convers.	200.000'—		
	310.000'—				310.000'—		

Debit.

Contul Profit & Pierdere.

Credit.

		Lei	b.			Lei	b.
Interese la depuneri	9.600'—			Dobânzi și beneficii diverse	74.704'—		
Cheltuieli de administrație :				Dobânzi la titluri	4.497'—		
a) Salarii și indemnizații	24.000'—						
b) Diverse	21.730'—						
c) Jetoane de prez.	4.600'—						
Impozite	15.396'—						
Profit curat	3.875'—						
	79.201'—				79.201'—		

Porumbacul de jos, la 31 Decembrie 1939.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Aurel Bulterea, președinte. ss. Ioan Marinescu. ss. Simion Grădinar. ss. Cornel Mandeal.
ss. Ioan Stoichiția. ss. Ilisie Ghenea. ss. Alexe Marinescu.

CENSORI: Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea bancară

ss. Nicolae Frâncu, expert-contabil, președinte. ss. Alexandru Bratu. ss. Diector Pop David. ss. Diector Căndea.

„ECONOMUL“, institut de credit și economii, societate anonimă în Cluj.

Capital deplin vărsat: Lei 10.000.000'— Rezerve: Lei 3.967.236'— Sediul: Cluj, Calea Regele Ferdinand 26.

ANUL FONDĂRII: 1886.

Reg. soc. bancare Nr. 32, județul Cluj.

CONVOCARE.

În conformitate cu articolul 26 din statute, acționarii băncii „ECONOMUL“, institut de credit și economii, societate anonimă, sunt convocați la

a LIV-a (cincizecișipatra) adunare generală ordinară,

care se va ține *Miercuri în 6 Martie 1940, orele 10 a. m.*, în localul băncii din Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 26.

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de administrație și raportul Consiliului de cenzori;
3. Stabilirea Bilanțului și a Contului de Profit și Pierdere pe anul 1939;
4. Descărcarea Consiliului de administrație și a Consiliului de cenzori pentru gestiunea anului încheiat;
5. Impărțirea beneficiului net;
6. Fixarea marcelor de prezență;
7. Stabilirea remunerației pentru cenzori;
8. Alegerea alor 7 membrii în Consiliul de administrație;
9. Alegerea alor 5 cenzori și tot atâția supleanți;
10. Eventuale propuneri.

Acționarii care doresc să participe la Adunarea generală, sunt rugați, să-și depună acțiunile și procurile cu cel puțin 3 zile înainte de adunarea generală la casieria institutului, la instituturile membre la „Solidaritatea“ sau la capitlurile bisericesti.

Conform Cod. Com. Carol II. Art. 210, pentru validitatea deliberării adunării generale ordinare, este necesară prezența asociaților, cari reprezintă cel puțin jumătate din capitalul social.

Acționarii vor putea fi reprezentați în adunarea generală numai prin alți acționari în baza unei procuri speciale (timbrată cu 14 Lei fiscal și 2 Lei aviație).

Administratorii și funcționarii societății nu pot prezenta pe acționari.

Intru cât la data fixată nu s'ar putea constitui adunarea generală conform dispozițiilor Cod. Com. Carol II., Consiliul prin aceasta convoacă o nouă adunare generală, pe ziua de **13 Martie 1940** în același loc, cu aceiași ordine de zi și la aceeași oră, care va putea aduce hotărâri valabile fără considerare la capitalul reprezentat.

Cluj, la 6 Februarie 1940.

Consiliul de administrație.

„ECONOMUL“, institut de credit și

Active.	Bilanț încheiat					
	Lei		Lei		Lei	
	b.	b.	b.	b.	b.	b.
Cassa :						
a) Numerar efectiv				1.134.819'—		
b) Disponibil la B. N. R.				985.481'—		2.120.300'—
Disponibil la bănci: In țară						531.600'—
Portofoliu de titluri :						
Titluri românești :			In portofoliu :			
1. Cu venit fix :						
a) Efecte publice :			v. n.	1.410.300'—		983.956'—
2. Cu venit variabil :						
b) Acțiuni cotate la bursă			v. n.	324.000'—	427.680'—	
c) Acțiuni necotate la bursă			v. n.	925.000'—	3.469'—	431.149'—
			Total	v. n.	2.659.300'—	
Plasamentul fondului de rezervă (Art. 13) :						
Efecte publice garantate de stat :						
In portofoliu			v. n.	75.000'—		44.250'—
Portofoliu de scont :						
Plătibil în țară :			In portofoliu :			
a) Cambii fără garanții				303.069'—		303.069'—
b) Cambii garantate cu ipot.				2.397.184'—	1.707.800'—	4.104.984'—
			Total	2.700.253'—	1.707.800'—	
Debitori :						
Din țară :			Cambii în circulație primite.			
Debitori fără garanții			In portofoliu :			
				805.000'—		800.934'—
Creanțe în conversiune conform legii din 7 Aprilie 1934 (cota redusă) :						
a) In portofoliu						9.138.972'—
b) Reescontate la bănci						441.700'—
						9.580.672'—
Imobile :						
a) Pentru uzul propriu						2.000.000'—
b) Alte imobile						3.811.000'—
						5.811.000'—
Conturi diverse						1.004.887'—
						25.716.801'—

Debit.	Conturi	
	Lei	b.
Cauțiuni statutare	910.000'—	
Cambii de circulație: In portofoliu	805.000'—	
Ipoteci: In portofoliu	8.776.000'—	
Titluri în gaj	400.000'—	
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	7.622.037'—	
Debitori de titluri împrumutate	190.000'—	
	18.703.037'—	

Debit.	Contul Profit și Pierdere	
	Lei	b.
Cheltuieli de administrație :		
a) Salarii și indemnizații	438.900'—	
b) Diverse	423.313'—	862.213'—
Impozite și taxe :		226.490'—
Dobânzi plătite :		
a) La depuneri	57.893'—	
b) La reescont	81.259'—	139.152'—
Amortismente :		
Pierderi din aplicarea legii de conversiune		128.844'—
Beneficiul net :		
a) Reportat din anul precedent	30.600'—	
b) Beneficiul anului curent	491.477'—	521.477'—
		1.878.176'—

Iosif Orga m. p.,
director executiv, expert contabil.

Valentin Porușiu m. p., președinte.

Ioan Agârbiceanu m. p.

Ioan Mihalca m. p.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și

CONSILIUL

Dr. Simion Tămașiu m. p., președinte.

Dr. Simion Nemeș m. p.

Cluj, la

CONSILIUL DE

economii, societate anonimă in Cluj.

la 31 Decemvrie 1939.

Pasive.

	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
<i>Capital social</i>						
<i>Fonduri de rezervă:</i>						10.000.000'—
<i>a) Rezervă legală</i>				87.236'—		
<i>b) Rezervă statutară</i>				2.680.000'—		2.767.236'—
<i>Fonduri de amortisment:</i>						
<i>a) Pentru creanțe dubioase</i>				700.000'—		
<i>b) Pentru pierderi din conversiune</i>				500.000'—		1.200.000'—
<i>Diferențe de curs nerealizate la portofoliul de titluri</i>						321.166'—
<i>Fond de pensii al funcționarilor</i>						1.496.050'—
<i>Depuneri spre fructificare:</i>						
<i>Din țară:</i>						
1. <i>Depuneri noi:</i>						
<i>Pe livrete de economie. Nominative:</i>						
<i>La vedere</i>				1.203.948'—		
<i>Pe termen</i>				1.067.812'—		
2. <i>Depuneri vechi:</i>						
<i>Reduse prin aranjament</i>						583.548'—
Angajamente de reescont:						
<i>In țară:</i>						
1. <i>Curente: La B. N. R.</i>						1.707.800'—
2. <i>In conversiune (cota redusă):</i>						
<i>La bănci</i>						441.700'—
<i>Efecte de plată: In țară</i>						3.667.295'—
<i>Dividende neridicate</i>						41.320'—
<i>Conturi diverse</i>						615.339'—
<i>Conturi transitorii</i>						82.110'—
<i>Beneficiul net:</i>						
<i>a) Reportat din anul precedent</i>						30.000'—
<i>b) Beneficiul anului curent</i>						491.477'—
						25.716.801'—

de ordine

Credit

	Lei	b.	Lei	b.
<i>Deponenți de cauțiuni statutare</i>				910.000'—
<i>Deponenți de cambii de circulațiune</i>				805.000'—
<i>Deponenți de ipoteci</i>				8.776.000'—
<i>Deponenți de titluri în gaj</i>				400.000'—
<i>Deponenți de titluri și alte valori în păstrare</i>				7.622.037'—
<i>Creditori pentru titluri împrumutate</i>				190.000'—
				18.703.037'—

la 31 Decemvrie 1939.

Credit

	Lei	b.	Lei	b.
<i>Report din beneficiul anului precedent</i>				30.000'—
<i>Dobânzi încasate:</i>				
<i>a) Dela portofoliul de scont</i>				323.412'—
<i>b) Dela debitori</i>				637.881'—
<i>Comisioane încasate</i>				78.388'—
<i>Venitul portofoliului de titluri:</i>				
<i>Din cupoane exigibile</i>				110.723'—
<i>Venitul imobilelor</i>				697.772'—
				1.878.176'—

31 Decemvrie 1939.

Pentru contabilitate: Emil Birtolonu m. p.
expert contabil.

ADMINISTRAȚIE:

Cornel Bianu m. p.

Dr. Basil Basiota m. p.

Dr. Dionisiu Pop m. p.

legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

DE CENSORI:

Dr. Liviu Pop m. p.

Dr. Gheorghe Dragoș m. p.
expert contabil.

„SCOREANA“

Casă de economii, societate pe acții în Scoreiu.

Inscrisă în registrul bancar sub Nr. 39 din 1934.

CONVOACARE

Domnii acționari ai casei de economii „Scoreana“, societate pe acțiuni, se invită conform § 7 și 8 al statutelor societății la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Scoreiu (localul băncii) la 9 Martie 1940, orele 3 p. m.

O B I E C T E L E:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul anual al Consiliului de administrație, Consiliului de cenzori, cetirea bilanțului pe 1939 și darea absolutului;
3. Distribuirea profitului curat realizat pe 1939;
4. Eventuale propuneri.

Scoreiu, în 11 Februarie 1940.

Consiliul de administrație.

Activ.		Bilanț la 31 Decembrie 1939.		Pasiv.	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa numerar efectiv	11.524	—	Capital social	300 000	—
Debitori benef. de legea lichid. datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934	664.727	—	Fond de rezervă statutară	67.000	—
cota rămasă	12.000	—	Fond pt. acoperirea pierderilor din conv.	79.153	—
Mobiliar	5.710	—	<i>Depuneri spre fructificare:</i>		
Diverși debitori		—	a) pe termen	246.588	—
		—	Profit curat	1.220	—
	693.961	—		693.961	—
<i>Conturi de ordine:</i>			<i>Conturi de ordine:</i>		
Cauțiuni statutare	36.000	—	Deponenți de cauțiuni statutare	36.000	—
Efecte reescontate în conversiune	60.000	—	Angajamente de reescont în conversiune	60.000	—
	96.000	—		96.000	—

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
<i>Cheltuieli de administrație:</i>			Dobânzi		
a) Salarii și indemnizații	8.400	—		26.506	—
b) Diverse (Spese)	10.126	—			
Impozite și taxe	4.291	—			
<i>Dobânzi plătite:</i>					
a) la depuneri	2.469	—			
Profit curat	1.220	—			
	26.506	—		26.506	—

Scoreiu, în 31 Decembrie 1939.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Ioan Ciungu, președinte. N. Frâncu, expert-contabil. Dionisie Halmaghi. Ionu Munteanu.
Ioan David. Niculae Fuciu. Giurea Ilie.

Verificat și găsit în concordanță cu codul de comerț și legea bancară.

CONSILIUL DE CENSORI:

Candit Vuleu, președinte. Ioan S. Streza. Alisandru Vuleu. Isate Duleu. Dionisie Vuleu.

MAȘINI DE SCRIS!

<i>CONTINENTAL PORTABE</i>	. .	<i>Lei 13.000.—</i>
”	”	<i>13.600.—</i>
”	<i>STANDARD</i>	<i>25.800.—</i>
<i>KAPPEL</i>	”	<i>25.800.—</i>

DEPOZIT

Librăria „Dacia Traiană”, S. A.

Sibiu, Piața Unirii Nr. 7 - Telefon Nr. 168

Banca „FURNICA”, s. a., Făgăraș

Capital deplin vărsat 10.000.000.— Lei. Fond de rezervă 3.200.000.— Lei.

Sucursală în Sighișoara. — Inscrisă în Reg. Soc. Bancar Nr. 41—1934.

Convocare

Domnii acționari ai Băncii „Furnica” soc. an. în Făgăraș, sunt invitați în baza art. 26 din statute pe ziua de 9 Martie 1940, orele 11 a. m., la

a LVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Făgăraș, Piața Unirii Nr. 1, în sala de ședințe a societății.

Dacă în ziua aceasta nu se întrunește numărul necesar de acționari, pentru a lua decizii valabile, conform art. 32 din statute, Domnii acționari sunt invitați la o nouă adunare generală, care se va ține în ziua de 16 Martie 1940, în același local, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de cenzori;
3. Aprobarea Bilanțului, Conturilor de ordine, Contul Profit și Pierdere pe anul 1939 și descărcarea Consiliului de administrație și a Consiliului de cenzori;
4. Impărțirea profitului net;
5. Stabilirea retribuțiilor Administratorilor și Cenzorilor pe exercițiul în curs;
6. Alegerea alor trei membri în Consiliul de administrație pe termen de trei ani;
7. Alegerea alor cinci membri în Consiliul de cenzori pe termen de trei ani.

Făgăraș, la 8 Februarie 1940.

Consiliul de administrație.

Domnii acționari, care voesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin procură, conform cu art. 28 din statute, trebuie să depună acțiunile lor, trecute în registrele de acțiuni ale societății, precum și procurile legalizate, cu cel puțin o zi înainte de adunarea generală, la casa societății din Făgăraș și Sighișoara, la „Albina”, inst. de credit și de economii din Sibiu sau la „Olteana”, casă de economii din Viștea de jos.

Banca „FURNICA“

Activ.	Bilanț încheiat la			
	Lei		b.	
Cassa:				
Numerar efectiv			1.001.851	—
Disponibil la B. N. R.			303.869	—
			<u>1.305.720</u>	—
Disponibil la bănci:				
In țară				1.384.609
Portofoliu de titluri:				
Titluri românești:		In port.	V. R.	
Cu venit fix:				
Efecte publice:	val. nom	912.200	—	430.900
Cu venit variabil:				430.900
Acțiuni cotate la bursă		3.613.000	—	3.756.370
Acțiuni necotate la bursă		1.189.000	—	116.040
				<u>4.303.310</u>
Plasamentul fondului de rezervă: art. 13.				
Efecte publice garantate de stat	val. nom.	315.000	—	195.325
				195.325
Portofoliu de scont:				
Plătibil în țară:		In portof.	Reescontat.	
Cambii fără garanție		1.374.681	—	239.900
Cambii garantate cu ipotecă		7.664.960	—	3.722.650
				<u>1.614.581</u>
				<u>11.387.610</u>
				13.002.191
Debitori:				
Din țară:				
Debitori fără garanții		393.320	—	393.320
Debitori gar. cu ipotecă		568.335	—	568.335
				<u>961.655</u>
Creanțe în conversiune, conform legii din 7 Aprilie 1934				
Cota redusă:				
In portofoliu				20.929.443
Reescontate la B. N. R. și alte bănci				250.552
				<u>21.179.995</u>
Imprumuturi pe termen lung				8.818.564
Imobile:				
Pentru uzul propriu				2.760.000
Alte imobile				4.040.000
				<u>6.800.000</u>
Mobilier				150.000
Conturi diverse creditoare				925.755
				<u>59.027.124</u>

Conturi

	Lei		b.	
Cauțiuni statutare				500.000
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse				33.616.076
Depozite de titluri și alte valori în păstrare				3.333.544
				<u>37.449.620</u>

Debit.

Contul Profit

	Lei		b.	
Cheltuieli de administrație:				
Salarii și indemnizații			1.053.920	—
Diverse			375.791	—
			<u>1.429.711</u>	—
Impozite și taxe				347.199
Dobânzi plătite:				
La Depuneri			564.105	—
Le Reescont			123.906	—
			<u>688.011</u>	—
Beneficiu net:				
Beneficiul anului curent				560.409
				<u>3.025.330</u>

Matei Jiga, director executiv, expert contabil.

Dr. Andrei Micu, președ. cons. de ad-ție.

Pavel Borzea.

CONSILIUL DE

Dr. Gheorghe Cornea.

Verificat și găsit în conformitate cu

Făgăraș, la

Traian Păcală, președ. cons. de censored.

Nicolae Petruțiu, expert contabil

soc. an., Făgăraș.

31 Decembrie 1939.

	Lei		b.		Pasiv.	
	Le vedere.	Pe termen.			Lei	b.
Capital social					10.000.000	—
<i>Fonduri de rezervă :</i>						
Rezervă legală			180.000	—		
Rezervă statutară			400.000	—		
Alte fonduri			2.600.000	—	3.180.000	—
<i>Fonduri de amortiment :</i>						
Pentru creanțe dubioase					1.400.000	—
Diferență de curs nerealizate la portofoliu de titluri. Art. 32, al. c.					1.800.000	—
<i>Depuneri spre fructificare : Art. 33.</i>						
Din țară :						
Nominative :						
Pe livrete de economii nominative	520.118	16.567.368	17.087.486	—		
<i>Depuneri vechi :</i>						
Reduse prin aranjament		9.269.953	9.269.953	—	26.357.439	—
<i>Angajamente de reescont :</i>						
In țară :						
Curente, la B. N. R.	3.962.550	11.000.000	14.962.550	—		
<i>In conversiune, cota redusă :</i>						
La B. N. R.	78.914					
La alte bănci	171.638		250.552	—	15.213.102	—
Dividende neridicate					60.765	—
Conturi diverse creditoare					325.409	—
Conturi transitorii creditoare					130.000	—
<i>Beneficiu net :</i>						
Beneficiul anului curent					560.409	—
					59.027.124	—

de ordine.

	Lei	b.
Deponenți de cauțiuni statutare	500.000	—
Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și gar. diverse	33.616	076
Deponenți de titluri și alte valori în păstrare. Din țară	3.333	544
	37.449	620

și Pierdere.

	Credit..	
	Lei	b.
<i>Dobânzi incasate :</i>		
Dela portofoliu de scont și creanțe în conversiune	1.600.557	—
Dela debitori	100.983	—
	1.701	540
Comisioane incasate		198.596
<i>Venitul portofoliului de titluri :</i>		
Din diferențe de curs realizate	51.013	—
Din cupoane exigibile	304.747	—
	355	760
Venitul imobilelor		705.008
Incasări din creanțe amortizate art. 15 L. Ref.		64.426
		3.025.330

ADMINISTRAȚIE:

Dr. Moise Grama

Ioan Grecu.

Constantin Popp.

Gheorghe Frâncu, contabil autorizat.
Dr. Mihai Veliciu,

codul de comerț și legea bancară.

8 Februarie 1940.

Vicențiu P. Grama.

Gheorghe Dragoș.

„CĂRȚIȘOREANA“, casă de economii, s. p. a. în Streza-Cârțișoara.

Inscrisă în Registrul Bancar, sub Nr. 35 din 13 Iulie 1934.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai casei de economii „CĂRȚIȘOREANA“, s. p. a., în Streza-Cârțișoara, prin aceasta sunt convocați la

a XXXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Streza-Cârțișoara la 25 Martie 1940, ora 1. p. m., în localul institutului, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Consiliului de administrație și censori;
3. Cetirea bilanțului pe 1939, împărțirea venitului curat și darea absolutului;
4. Eventuale propuneri.

Consiliul de administrație.

Actiu.	Bilanț anual pe 1939.		Pasiv.		
	Lei	b.			
Casa numerar efectiv	26.678	—	Capital social	400.000	—
Titluri necotate la bursă	1.500	—	Fond de rezervă legal	5.500	—
Debitori benef. de legea datoriilor din 7/IV 1934, agricole	1.234.311	—	Fond de rezervă statutar	325.000	—
Mobilier	5.000	—	Fond de amort. pierderilor din conversiune	83.724	—
Conturi diverse (Anticipațiuni)	1.294	—	Depuneri spre fructif. pe termen, vechi	357.027	—
			Diversi creditori	88.052	—
			Beneficiul net	9.480	—
	1.268.783	—		1.268.783	—
<i>Conturi de ordine:</i>			<i>Conturi de ordine:</i>		
Cauțiuni statutare	92.000	—	Deponenți de cauțiuni statutare	92.000	—
Debit.			Contul Profit și Pierdere.		
	Lei	b.		Lei	b.
Interese de depuneri	3.526	—	Dobânzi	50.106	—
Cheltuieli de administrație	16.940	—	Comisioane	90	—
Salare	12.450	—			
Impozite	7.800	—			
Beneficiul net	9.480	—			
	50.196	—		50.196	—

Streza-Cârțișoara, la 31 Decembrie 1939.

MEMBRII:

Președ. Consiliului de administrație: **Nicolae Oana** m. p. **Ion Șari** m. p. **Emilian Budae** m. p.
Constantin Oltean m. p. **P. Târcea** m. p. **Ambrozie Neacșia** m. p. **Liviu Scorobef** m. p.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea bancară.

Streza-Cârțișoara, la 11 Februarie 1940.

CENSORI:

Președinte: **N. Frâncu** m. p., expert-contabil. **Diotor Vulean** m. p. **M. Grovu** m. p.
Mateiu Morariu m. p. **I. Giurea** m. p.